

siker
könyvek
kiadója

...majd a PuPu
ha valaki,
hát ő csak tudja!

Kaláska

Szépirodalmi Folyóirat

"Szépszó és Értelem"

2014. augusztus 20.

XIII. évfolyam 8. szám.

nyitó oldal
impresszum
beküldési feltételek
költség hozzájárulás
kapcsolat

Tartalom

1. oldal

próza, versek

Ady Ágnes: Aszinkronitás
Baranyi Ferenc: Az úr gondolatai...
Horváth-Hojsy Edit: Az árok partján
Király Gábor: Az összegezés
Kis Mezei Katalin: Vasárnap
Lehoczki Károly: Fotó
Lelkes Miklós: Volt vakációk
Mándy Gábor: Csalódtál
Ódor György: Határtalanul

2. oldal

próza, versek

Albert Lőrincz Márton: Ünnepi ebéd
Balogh Örsé:
Bányai Tamás: Síkos úton ne közlekedj!
Bárdos László: Faggatózás
Bodó Csiba Gizella: Gyűlölet Ne!
Fetykó Judit: Berti, meg azok a dolgok...
G. Ferenczy Hanna: Ölelj
Gabricsevics István: Szülővárosom
Gligorics Teru: Ott születtem
Kajuk Gyula: Mi ketten, öregek
Kamarás Klára: Hold-álom
Kántor Zoltán: Tűz
Karaffa Gyula: Fúvott üveg...
Kaskó István: Az életrajz. (1978)
Ketykó István: Mondtad tegnapi...
Kő-Szabó Imre: A két bicikli
Mentovics Éva: Szarvasnász idején
Nógrádi Gábor: Uram, bizalmas...
Péter Erika: Lelkünk kártyavára
Pethes Mária: Szentéj
Pethő N. Gábor: Külvárosi csendélet
Rada Gyula: A juharok
Ricza István:
Sárközi László: Barátaimnak
T.Ágoston László: Vágtalanul
Vadász János: Kékestető
Verasztó Antal: Emlékképek
Vihar Judit: Haikuk Japánról

3. oldal

mikrószkóp

Szabolcs Pirooska rovata

4. oldal

műhely

Szepes Erika:

Ami biztos a bizonytalanban

Ady Ágnes

Aszinkronitás

Az életnek ma vége lett,
de senki nem veszi észre,
hogy e halvány hajnalon
elfogytak a lelkek,
hiába sóvárogtak
vad, fékezhetetlen
akarattal az öröklét után.

A semmiben lebegve
szeretünk, kacagunk,
„tesszük a dolgunk”,
pedig minden elmúlt,
a fakó hajnali utcán,
vastag árnyékok között,
létünk is árnyék csupán.

Meghaltak reményeink,
egyedül az biztos,
hogy többé nincs tovább.
Az előző pillanat is csak
a jövő anyagtalanságára
támaszkodik tétován,
s minden kicsinyke,
törekeny elménk játéka,
sejtek mellékterméke,
lelkünk illúziója emberi vágy.

Ódor György

Határtalanul

Nincs tovább. Itt az ironia határa.
Itt vagy leköpdösve, ide vagy bezárva.
A viccek, a humor: salakká változtak.
Kemény és önző, kegyetlen tűzbe dobtak.

Sűrű és fárasztó. De mitől vagy fakír?
Hiszen ő is egy bolond, ki minden nap ír!
A nagy semmi rajongóit, jaj, ne utáld:
emlékezz, nem erre tanított anyukád.

Attól félsz, ha egyszer lelépsz a járdáról,

KÖNYVAJÁNLÓ

**A
MERCATOR STÚDIÓ**

kiadásában megjelent
e-könyvek innen is nyithatók

Bányai Tamás: Csikánó
Bittner János: Rohanj!
Fetykó Judit: A kapun túl
Fetykó Judit: Az ablakvitéz
Fetykó Judit: Epreskert
G. Ferenczy Hanna:
A keresztt árnyékában
G. Ferenczy Hanna:
Túl a netovábbon

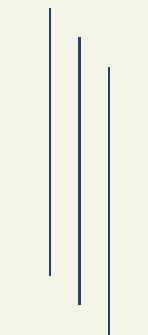
Kamarás Klára: Álmodj utján
Kamarás Klára: Letenyei fák
Kaskó István: Számadás
Sárközi László: Csikágó
Sárközi László: Hellén szerenádné
Pápay Aranka: Örvények felett

**A MEK-ről letölthető
művek**

Bodó Csiba Gizella: Válogatott versek
Bodó Csiba Gizella: Hoztam olajágot.
Dobrosi Andrea: Csendpelyhek
Fetykó Judit: Hársfanyereg
Fetykó Judit: Rezenciók
Fetykó Judit: Szabad áramlások
Kamarás Klára: Anica
Kamarás Klára: Arcok a múltból
Kamarás Klára: Derült égből...
Kamarás Klára: Mária lányai
Kamarás Klára: Orchideák
Kamarás Klára: Pepita füzetek
Kaskó István:
A Petrucci házaspár
különös esete
Kaskó István: Az öreg Joe
Kaskó István: Életrajz
Lehoczki Károly: Elgurult gyöngyök
Lehoczki Károly:
Hipermarket. (hangoskönyv)
Lehoczki Károly: Tenz
Lelkes Miklós:
Én már a nyárba vágyom át...
Péter Erika: Túlhordott ölelés
Umhauser Ferenc: Időforgácsok

Ajánlott Honlapok

Alkotóház
Baka István Alapítvány
Baráth Judit Stúdió
Canadahun
Fulleextra
Galamus-Csoport
Hetedhétátné
Irodalmi Epreskert

BIZET
Syphony in C.
II. Andante

török a fejed. Hej, betörök azt bárhol!
A nagy váltás után itt angylaszárnya nőtt
a hatalomnak. Nincs más. Hát imádd csak őt.

És ne légy szomorú. Él a nincs-vigasszal.
Vagy huss, repülj el. Nem lesz, aki marasztal.
Nyitott a határ. Irónia határa.
Ha mégis maradsz, éld is magad halálra.

Balla Béla: Hegyek.

Klubbáló
Koday László
Lelkigyakorlat

Munkatársaink Honlapjai

Andrassew Iván
Arany-Tóth Katalin
Kajuk Gyula
Kamarás Klára
Kaskötő István
Ketykó István
Lehoczki Károly
Köves József
Nógrádi Gábor
Pápay Aranka
Petőcz András
Péter Erika
T.Agoston László

Naplók, jegyzetek. (blog)

Andai György
Andrassew Iván
Bölcs Pu-Pu
Demokratikus Koalíció
Gondolkodók archívuma
Kamarás Klára
Kaskötő... korlátlanul.
Kerekes Tamás
Tóta W. Árpád

Király Gábor
Az összegezés

Keltem mint magmából a tenger,
nőttem mint nyírott sövény,
lettem a magam tisztje ember,
leszek tünékeny, múltó sarki fény.

Vettem kártyákat a sorsra,
s akár az egyes leveleket
fogja a jó káposztatorzsa,
tartottam össze a gyerekeket.

Megjavítottam a gépeket,
megírtam minden regényt,
játszottam ezernyi életet,
bősséggel osztottam talmi reményt.

Nem kellett soha hátranézniem,
előttem sem volt sok akadály,
úgy gázolhattam át a vízen,
akár a régen mennybe ment király.

És most egyedül állok itten,
fogadom amit a nap kimért,
magamban míg léteztem, hittem,
mától nem felelhetek senkiért.

Baranyi Ferenc
Az úr gondolatai, miközben az új
robotot rakja össze

A robot karja arra volt való,
hogy virágokat öntözzön vele,
de ő galádul roppant vízözönt
lövelt a védtelen világra le.

Szemének funkciója az vala,
hogy éjszakákat világítson át,
de ő halálsugarat szór szemén
s elpusztul minden ott, ahova lát.

A robot lépte arra volt való,
hogy úr legyen a messzeség felett,
de ő tiporni volt képes csupán,
laposra gázolt erdőt és hegyet.

Azért jött létre régen a robot,
hogy segítsen a gyöngye emberen,
de mert szívet egyikük sem kapott:
valamennyi csak gyilkolt szüntelen!

Talán az új robot külön lesz:
manapság az nyerő, ki szívtelen.

Így van ez jól, ennyi az élet.
magunkban születünk és halunk,
se hála, se örök ítélet
nem jár a jövőnek általunk.

Mándy Gábor
Csalódtál

Csalódtál bennem? Szomorúan hallom.
De mondtam: tőlem semmit ne remélj.
Piaci értékem igen csekély,
s a koldusnál is lejjebb van a rangom.

Szívem üszök, a tüzem rég elégett,
a nadrágból kilóg a fenekem.
Velem tarthatsz, de talán jobb, ha nem.
Minek sodorjalak a bajba téged?

Amim még van, azt csendesen megőrzöm,
de lassan elszunnyad az életösztön,
a lélek a testből kimenekül.

Az életemért halálra ítélnék.
Én elfogadom, kegyelmet se kérek.
Hogy mi jön ezután? Majd kiderül.

Lelkes Miklós
Volt vakációk

Én gyakran gondolok még a múltban egy diákra, -
s arra mi nincs már végképp, látszata sem: a Nyárra.
Volt egykor, velünk? Talán. Hitében éltünk, éltem:
nyílik majd út, dal egyszer valóra vált mesében.

Tavakra gondolok most, nyugtalan gyöngy-örömré
nagy víz-pajzsokon, amint tündérek ömlő könnye
mosollyá csillogott át, s madarak fehér szárnya
a felhőszéli kéknél a végtelent kitérta, -

s erdőkre is, melyeknek Titkait vártuk, vártam
- ugye, így volt, diákom? - abban az égi Nyárban,
míg az avarra cseppent arany fellángolt, égett,
s tölgyfák ölelte kútban boszorkányarc sötétlett.

Hegyekre gondolok, s hogy mint vágytunk messze látni.
Ó, egykori diákom, mindig-vesztes királyfi!
Ma látom - bár ne látnám! - mit csak varázsló láthat:
hitét mi vitte voltba zászlós reménynek, Nyárnak.

Vakáció, Te bízó, - Te Nincs, de várt Szabadság!
Álmodod-e még Múltad piros csillagos Álmát?
Látod-e még e múltban eltűnődő diákok,
ki verssorokba fűzte a csillagmiriádot?

Lehoczki Károly
Fotó

a pénztárcáját tartogatja nem csukja be
mintha másodsor is fizetni akarna
szorongatja a szétnyitott pénztárcát
finoman reszket az ujjá karja
de csitris mosoly rezdül ráncos ajkain
tudja kedves
ilyentájt voltam mindig szerelmes
mikor gyújtott a május
föllobogtam de kinek lobogjak most
halottak mind
s a kéz lassan ügyetlenkedve mozzan
a bukszát felébe összehajtva
a szatyorba begyömöszöli a káposzta
és répa alá
állunk és várunk
ő a semminek aprócskát legyint
- az eladónő sűrögne de illedelmes -
és nyolcvan év csoszogva megindul
mintha a kijáraton túl
a mostanitól igazabb május várna reá

Kis Mezei Katalin
Vasárnap

Rossz szagú koldus a kapunál
alig nyílik egy-egy tenyér
bent vasárnapi áhítat
a szent tanítás ennyit ér
üres sapka, hideg szemek
és hit, remény és szeretet
az én hitem nem itt lakik
ezek csak festett istenek.

Horváth-Hojtsy Edit
AZ ÁROK PARTJÁN

1929-2007

Egy mélyedésbe belehullt a hold,
s ha ott volt, hát - ott is maradt;
az árok partján félig eltiport
boglárkák sírnak embertest alatt.

A horizonton kék villám fut át
- vendéget kap a sápadt éjszaka.
Felhő nincs még, csak a zápor szaga;
s felriadt szél jön, s szalad tova...
Boglárkák közt a lomha árnyék
megmoccan, s szól: „Én továbbállnék!
De Istenem! - hová, ha nincs hova...?”

Balla Béla
festőművész

Sárközi László
Barátaimnak

Keveset eszem és alig mozgok,
hírektől bolydul föl lelkem, gyomrom,
omladozik elefántcsont tornyom,
a napi néhány teendőm is fáraszt,
bokornyai gondjaim toldom-foldom.

Késő már nekem bármilyen barát,
bár az ember csak keveset talál,
régem nem álmodom olyan házát,
ahol nem csak értenek - elfogadnak
s nem televízió, könyv a tanár.

Lehetnék bár szemellenzős-vidám,
de szájon lakatot, lelken igát
látok, mert homlokomra írják hibám:
Magyarországon sose leszek több, csak
okok nélkül szaporodó cigány.

Arctalan ajkak, démoni szavak,
értelmetlen bármiféle harag,
árnyékharcolnom nem lenne szabad,
vesztek, ha megteszem, akkor is, ha nem,
küzdjek velük? Vagy tagadjam magam?

A depresszióm látja a valót:
kikötve ring s csöndben merül hajóm,
hídján rég a kormányon lóg zakóm,
fárasztó tudat, mit kívánna az út,
feszes vitorlákkal legyek kalóz.

Bezárkózom, hogy senki ne bántson,
hogy a sebem valahogy se látsszon,
a semmit is úgy teszem - ne ártson,
naphosszat csak a számítógép előtt
ülök és játszom. Bizony, csak játszom...

Pethes Mária
Szentéj

visszavonhatatlan eskük szövegét írja
kontár isten közömbös az idő már
csak bennünk képes hinni a szerelem
mert nem feledjük a gyümölcsöskertet
ahol irányt változtat az ősz és tűzrózsák
és tettek között ciripel az este a délről
érkező fónszél betűket forraszt szóba

Kaskötő István
Az életrajz. (1978)

- aztán megjött a levél. A tekintetes hivatal részletesen tájékoztatott a teendőimről, az ügyem gyors és kedvező elintézését illetően. (öt-hat hónapon belül várhatok választ). Az első olvasásra igen méltányosnak találtam az alulírott feltételeit, aki tulajdonképpen nem is volt "alulírott", a neve ugyan ott szerepelt, meg a tisztsége is, de az igazi alulírott, úgy igazából tollal, kék tintával valamiféle titkárnő lehetett, "helyett" előnévvel. Ilyen kicsinységre ugye nem adunk, nem kívánhatom, hogy Ő írja alá s.k. minden komoly vagy komolytalan érdeklődőnek szóló levelet. Szóval, miután a már megszokott gondolkodási időm lejárt, újra elővettem az írást, hogy a szükséges iratok beszerzését elkezdjem. A lista ezzel kezdődött:

1./ Részletes önéletrajz.

Ez ugye viszonylag egyszerű. Egy inspirált órában le kell ülni és megírni. Már ahogy azt el tetszik képzelni...

tovább>>>

Pethő N. Gábor
Külvárosi csendélet

A csepergő esőt hallgatom,
ki kellett végre nyitni ablakom,
nem messze innen vonat dübörög el.

Kocsiszínbe csúszik a villamos,
sikít a sínen, olyan bánatos,
pedig holnapra készülnie kell.

Megrázva riadok- valami fáj,
párkányomon átázott madár,
macskák lapulnak a pince mélyén.

Meleg szél lepi homlokomat,
falaimon árnyak alusznak,
pici lepkét vonzz a lámpafény.

Tudom, bűnös ember vagyok,
épp ezért lesz, hogy Rádhagyok,
minden jót régi magamból.

Már nem bánt a táj, hát nyugton
vallhatom,
- ostobaság lenne tagadnom -
félek, az Élet rajtam megtorol.

Késve ébredek, mit tettem,
magammal, hogyha verekedtem,

az égbolt óriási tintatócsa homorú kékségében sötétség mozdul az esély röpke ünnepségén felhőkből szentély épül ahol imádkozhatunk ne váljanak ma emlékké a holnapok ígéretei

másokat ért az ütés.

A szégyen fellök, nagyot esek, szerettem volna, de nem lehet. Belémszorult végképp az üvöltés.

Ketykó István
Mondtad tegnap, hogy rossz gyermeked voltam

*„Irgalom, édesanyám,, mama, nézd, jaj kész ez a vers is!”
(József Attila)*

anyám tudom én jól ha nem is mondod rossz gyermeked voltam
próbáltam megjavulni nem inni szeretni gyermekeim ölelni hitvesem
de jaj a szeretet sem mentett meg az árnyaktól
az ölelés csókok csak sebet ejtettek szívemen
nem érdekelttem meg talán mindent
anyám csak tőled kaptam szeretetet
mégis már harminchat éve „gyűlöllek”
mert nincs mentség tettedre elhagytál oly könnyedén
mint a lehulló levelek a kiszáradt fát sajnálom de meg kell tudnod
már harminchat éve „gyűlöllek”
mert tudom én jól ha nem is mondod rossz gyermeked voltam
bocsáss meg mindezért szeress ölelj mint gyermekkoromban
mert az én „gyűlöletem” is SZERETET szépség köszönet
lassan múlik a tél ceruzáim hegyezem egyre és csak most döbbenek rá
újra és újra hiányzol tudod itt e földön a hiányt nem tudom értelmezni
majd OTT veled együtt abban az ORSZÁGBAN megbeszéljük ezt a versem is
kérelek hogy addig is szeress anyám szeress mint én szeretlek téged
sokszor mámorosan ám tisztán józanul
indulok anyám mert mennem kell hívnak kóbor árnyak tudod félek tőlük
mert nincs bennük fény irgalom megértés szeretet ám mégis megyek
nem érdekelnek már a régi szerelmek nők pompa dicsőség hírnév
tizenegy éve nem írtam verset mert senki sem kíváncsi
az én bajomra kínomra szenvedésemre
azért így hetven felé jólesne már egy-két új szonett hexameter
de tudod anyám a vers is csak egy sóhaj ami elszáll belőlem egyszer
konokul kíméletlenül durván visszavonhatatlanul olcsón értelmetlenül
és ENNYI lesz az életem írják majd hogy szép halk-szavú költő volt
és csak te tudod anyám hogy rossz gyermeked voltam
próbáltam megjavulni nem inni szeretni gyermekeim ölelni hitvesem
de jaj a szeretet sem mentett meg az árnyaktól
az ölelés csókok csak sebet ejtettek szívemen

Verőce, 2014. március 01.

Kajuk Gyula
Mi ketten, öregek

Tudja a fene, mit szeretek benned
már negyven éve. Már
túl jól ismerlek kívül-belül
ó, te vén számár...
De szombatoként ha táncba hívsz,
az inged kivasalom,
és felveszem a kedvedért
a csábos kis kalapom.

Vihar Judit
HAIKUK JAPÁNROL

Fehér kimonó
arany darvak díszítik –
fényes esküvő

Szép Aszakusza
hóban csillogsz télidőn –
Fudzsi messze van

Cseresznyevirág

2048 őszén, egy borongós reggelen Sir Edward Kneebone a közismert és tisztelt történész leült az íróasztalához és némi tétovázás után leírta a készülő értekezésének bevezető mondatát:

"Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy Magyarország..."

Hosszasan bámúlt a plafonra, aztán lemondóan legyintett,

- Kit érdekel?

Fogta a jó öreg görbebotját, füttyentett a kutyájának és elment sétálni.

K.I.

G. Ferenczy Hanna
ÖLELJ

1933-2007

Kék kupoláján fenn az égnek
arany máglyát rakott a Nap,
sugárnyalábok izzanak, égnek
a mennybolt szinte lángra kap.

Pezsdítő, langy levegő árad,
kócos kis bokor integet -
dalol a csíz, bele nem fárad,
a fűben száz pitypang nevet.

Ölelj! A csíz csak hadd daloljon!
Karodban tudom - szád se szóljon -
hogy minden bánat elmarad...

Csókolj! A szívünk hadd dobogjon,
feledjük gondod és a gondom,
hogy egymást szeretnünk nem szabad...

Gligoric Teru
Ott születtem

Búzaföldön szült meg anyám,
ott ismertem meg e népet,
mely dalolva, sírva éltet,
vadvirágos magyar hazám.

Piros pipacs ült a réten,
fürgé méh csókolta kelyhét,
pacsirta sem lelte helyét,
ott tettem meg első léptem.

Később fenn a domboldalon
egy bégető bárányt láttam,
oda mentem s meg nem bántam,
pásztora fújta a dalom.

Utána egy város talált
rám egy öreg állomáson,
szál ruhám volt, semmi másom,
hideg volt már, kellett kabát.

Akadt munka, ott ragadtam,
szürke lettem, mint az égbolt
s életemből, ami szép volt,

kelyhében fogant kis vers
világ virága

Varjak kárognak
piros pagoda felett –
félelem hasít

Jamadera-hegy
kabócák zenéje zúg –
Basó szelleme

Távolról nézünk
titeket, barátaink,
De szívünk közel

Kő-Szabó Imre
A két bicikli

A kerékpár, melyet a köznyelv, becézve drót számárnak is nevez, számomra mindig a csodálat tárgya volt. Nem tudtam megmagyarázni, még magamnak sem, hogyan lehet két keréken, egyensúlyozva haladni úgy, hogy nem esik el a kerekező. Gyerekkoromban, otthon apámnak volt egy férfi kerékpárja. A történetben szereplő két bicikli közül ez az első. Fekete színű váza, széles gumija masszív érzést keltett az emberben. Sajnos hosszú ideig csak nézegettük az öcsémrel, felülni nem tudtunk rá, mert az ülésről nem értük el a pedálokat, meg még nem is tudtunk biciklizni.

tovább>>>

Bárdos László
Faggatózás

Nekem, neked
ugyanazok tehát – mondjuk így –: a titkaink?
Bizonyos váladékok, ötletek
egyformán megteremnek
minden égövön, minden agykoponya alatt?
S hát Dzsingisz kánnak, Hölderlinnek
ugyanaz... ugyanúgy sarjadéka van,
(ha nincs, lehetne)
színérzéke, exkrementuma?
S ha megszorogatnak nagyon,
tudnivaló, megesik ez
ütlegek hatósugarában, folyóvíz fölötti sortűz legében,
hajlékony, hófehér test lefelé ható,
fokozódó, fokozhatatlan ostroma alatt,
akkor, ami bekövetkezik nála, nálad
– érted gyarló faggatózásomat? –,
az ugyanaz? Rángás és halálhab, gyönyör inkább,
az akárkié,
vagy enyém, tied, övé? Külön-külön
gyötrelmünk, megdicsőülésünk?
Ami – oly helyenvalóan – „fehéren robbanó, őrjöngő nedv”
egyikünknek,
geci az a másiknak? S szint oly helyesen? Mocsos röhej,
öntudatlan rúgás a sárban ugyanaz,
mint... most ellenpólust csiholjak?
Vagy nem is olyan mocsos az a...
nem is sárban fetreng amaz?

egy üveggel megtagadtam.

Búzán nőttem, borral halok,
én, a nemzet torzszülöttje,
arra a szép búzaföldre
ragyogjatok még, csillagok.

Ott születtem. s itt meghalok.

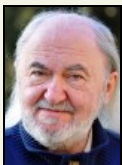
Verasztó Antal
EMLÉKKÉPEK

*„Csak ami nincs, annak van bokra
csak ami lesz, az a virág
ami van, szétb hull darabokra.”*
(József Attila)

A nyugállományú gyógyszerész nem menekült az emlékek elől. Lassacskán abba is beletörődött, hogy az idő múlása új helyzeteket teremt körülötte. Ennek tudta be azt is, hogy az ötvenéves érettségi találkozó eseményeinek élesztgetésébe is belefáradt.

Pedig bizony ötven év... arról nagyon nehéz hallgatni, de beszélni róla, talán még nehezebb. A magány is nyomasztotta kicsit, ezért úgy gondolta, egy terjedelmes levél megírásával talán könnyíteni tudna a lelkén. Hajdani iskolatársai közül egyedül Várady Lászlóval váltottak levelet. Ez a diákkori jó barát nemcsak jeles természettudós volt, de az élet szerelmese és kiváló vadász is, aki a szellem szabad szárnyalását öröklött hagyománynak tekintette.

tovább>>>

Nógrádi Gábor

URAM, BIZALMAD RÓZSÁJÁT NE VEDD ELI

Gondolj bukástól fölsebzett szívemmel.
Gondolj a bűnnel, melyben rész a részed,
s hogy asszonyokban sem leltem egészed.
Nem adtál földet nékem, hogy teremne,
nem tettél harcot, hogy a lehet lehetne,
kiadtál önmagamnak kényre-kedvre,
fegyvereim ne fordítsd ellenemre.

1971.

Péter Erika
Lelkünk kártyavára

Fejtetőtől talpig
kristálytestek vagyunk,
ha csak egy fogunk fáj,
éggig nő a bajunk,
mint vékonyka pohár,
vagy érzékeny hártya
– játszi széltől szétdől
lelkünk kártyavára.

Hol az irány, nézőpont, a sarkcsillag?
Tengely mentén elrendeződve, tengelyre ráfeszítve
láthatnám bár egyszer működéscinket.
Tisztultan a keveredéstől.
Hogy mi néz föl, mi lefelé. Mi jobbra,
mi balra. S kié, mié hát
a középpont ott, látod, az a hiány.

Balla Béla: Tóparton.

Mentovics Éva
Szarvasnász idején

Nap szíve délben még hevesen ver,
hajnali pára földre szítál,
fákon még ringó, zöld színű pendely,
bércek ölen már ősz hezitál.

Dobbant a szarvas, eljött az óra,
ösztone sűgja: várja a nász.
Szürkület óta erdőket róva
tisztások mentén párra vadász?

Tartása délceg, bőgése hangos,
vadnászra hívó szép ősi jel,
bízik a dalban, főéke rangos,
hátha egy nőtényi épp fölfigyel.

Felbőg az öblös, párhívó dallam,
ég fele tartja büszke fejét,
dús koronája máséhoz csattan,
öldöklő harcban nőtényi a tét.

Fenséges ékek csattannak össze,
megfeszül izmuk, rezdül a szügy,
ellenfél roskad lassan a földre...
éljen a győztes! Eldólt az ügy.

Hegyhátak, völgyek egymást öelve
rejtik a bűgő szarvasbikát,
tisztáson túli büszke tölgyesbe
fenséges dallam hallatszik át.

Messze vidéket kémlel a felhő
fényben aranyló ágakon át,
lombokat rázva éled a szellő
- rejtve a szarvas nász nyomatát.

Kántor Zoltán
Tűz

A háztető megégett
üszkén a tűz feléledt,
hegyes nyelvét kidugta.

Prüszkölve szállt magasba,
az ég magába mosta
sápadtan hullt a pernye,
de nem jutott eszembe,
csak álltam ott merengve:
- amely most háztetőt fal,
a tűz leszáll a nappal.
Fellobbanó haraggal
a csillagokba zárva
a messzeség pipázza.
A meghasadt atomból
szertefröccsenve tombol.
Szobámban dudorászva
a tűz, mely háztetőt fal,
amely leszáll a nappal,
üszkös terekre gondol,
s ravasz parázsba bújva
álmodja újra s újra,
hogyan engem is megéget.
De én titokban élek,
lételemre nem talál.
Az évekkel nyomoztat
s a perc magába zár.

T. Ágoston László
Vágtalanul

– No jó, hát ez nem megy – mondta bosszúsan az orvos és félretolta a készüléket. – Ha legközelebb jön, figyelmeztessen, hogy vizsgáljam meg az ultrahanggal is! Mégis csak bosszantó, hogy az ember dolgozna – fordult a nővér felé –, de a technika ahelyett, hogy segítené, inkább hátráltatja a munkáját.

– Szóljak a Terikének, hogy küldje át a szerelőt?

– Szóljon, persze, hogy szóljon! Vigyék el azt a százéves készüléket, és vagy javítsák meg végre, vagy dobják ki, mert a héten már másodszor hagy cserben. A Tóth doktort pedig kérdezze meg, hogy meg tudná-e vizsgálni a beteget.

tovább>>>

Karaffa Gyula
Fúvott üveg, olaj, szarvasgomba

Piacon jártam.
Egy Lökött Gombász
a meséskönyvemért négy,
diónyi szarvasgombát adott.
(Ez tényleg lökött, gondoltam,
de hálásan gondolok rá.

Bányai Tamás
Síkos úton ne közlekedj!

(kriminovella)

Az útra figyelj, te szerencsésen!, intette magát, s tényleg, mintha hallgatna saját tanácsára, tekintetét mereven előre szegezte. Csakhogy a gondolatai ennek ellenére is visszatértek a motelbe, amit alig húsz perce hagyott maga mögött.

Hajnali három óra volt.

A keskeny utat vékony hóréteg borította, két oldalt az erdő fái körül jégcsapok lógtak levelek helyett. Az autó lámpái bevilágították az útnak egy rövid szakaszát, s a keréknyomok hiányából arra következtetett, hogy az előző napi hóhullás óta egyetlen kocsi sem haladt el erre. Korábban fújhatott a szél, egy-egy kisebb szakaszon elsöpörte a havat, feketén csillogó foltokat hagyva maga után, mintha a természet így akarna figyelmeztetni a hótakaró alatt jegesre fagyott út veszélyeire.

tovább>>>

Bodó Csiba Gizella
Gyűlölet Ne!

Gyűlölet ne!

Gyűlölet soha!

A gyűlölet vak

És ostoba!

Gyűlölet Ne!

Sem jobbról,

Sem balról,

Sem hátulról,

Sem árúból.

Semmi nem

Rombol oly

Erővel, olyan

Pusztítással

Mint az ember,

Ember által

Táplált gyalázatával,

Gyűlölet golyó-

Záporával!

Ne semmisíts

Meg gyűlöletből

Ne maradjon

Mögöttes árva,

Kinek gyűlölet

Penge hasított

Apjára!

A gyűlölet nincs

Belénk táplálva,

Mi szüljük,

Neveljük

Önnön pusztításra,

Világ pusztításra.

Aki a gombát és a könyvet szereti,
rossz ember nem lehet.)
Lábszága van- mondta a lányom,
aki még nem látott ilyet,
aztán a szarvasgombás-tejszínes
tésztát úgy falta,
mint a háborút járt hazatévelyedett.
- Akkor most mi drága ételt eszünk?
- Nagyon- mondtam -A legdrágábbat,
hiszen ízlik.
Egy került a szószba,
egyet nyersen szeleteltem a tésztára.
Kettőt fájó szívvel ugyan,
de szétdaraboltam,
és fűvott üvegbe tettem,
rá olajat.
Három napja érik.
Már az olajnak is lábszága van.
Mesés.

Gabricsevics István
Szülővárosom

Erőművi kormon
és kénes szagú füstködön át kelt a Nap
és mint a hó szállt a szürke pernye,
s bár ellepett a város szennye,
mégis volt öröm.
Megfáradt szemeket, s kormos arcokat látva,
- a mély tárna pora festette be őket, -
s nem kevés asszonyi kart - hiába tárva...
kik, aggódva várták a hazaérkezőket!
Át a korom- és füstködön
eszembe jut sokszor még ma is,
ha olykor keményen küszködöm:
- Ez volt a valóság...
s minden más hamis -

Mára már bezárva mind a bánya,
s a kas nem süvít, nem zajos,
kihalt mind a tárna.
És hogy pár év múlva,
kinek lesz ez emlék? ...Talány!
De én szülővárosomnak
maradok örökkön gyermeke -
Szeretett... gyűlölt... városom:
Oroszlány.

Albert Lőrincz Márton
Ünnepi ebéd

*„aki az asztalt készítette
a világot köré ültette”*

Hervay

Dalnok-költők és öltönyök,
felöltők s kénrímek között,
dísz nyakékek s csecsebecsék
csínján árad szét az emlék.

Kamarás Klára

Hold-álom

A Hold felfújta nagy pofáját
és így szólt: Telihold vagyok!
Csak voltál – vibráltak körötte
parányi, fényes csillagok.

Fetykó Judit
Berti, meg azok a dolgok...

7.

Mióta a férfi nyugdíjba ment, visszavette, átvette a kert művelését az asszonytól, volt ideje elolvasni az újságot, ismét többet beszélgettek. A mindenszentek környéki időszak hangulata igen nagy távolságra levő hasonló emlékeket hozott fel. Kettejük egyszerre hasonló és különböző emlékei az öregségben sem tudtak úgy összehangolódni, hogy ne keltsen a különbözőség, vagy épp a hasonlóság minden ok nélküli feszültséget. Az újságolvasás során Berti kiolvasta a napilapból az épp zajló politikai híreket, amik jelenük társadalmilag meghatározott elvárásai szerint voltak megírva, mind a világpolitikaiak, mind a hazaiak.

tovább>>>

Rada Gyula
A juharok

Megteltek a juharok szerelemmel,
Lengetik a légben a sok-sok magot,
S azok szállnak mindenfelé,
Mint a szárnyas angyalok...

Aranyat érlel a rét,
S kenyeret a fekete sár.
Ott bujdosom, hol a múlt
Össze-vissza folydogál...

Vadász János
KÉKESTETŐ

messze fölötted a hegy tetején
karsú torony tör a kéklő égbe
kétszeresen hiú ábránd

ikarosz legén szállni igyekszik
éter hullám-tengerét öleli
napba bukó álom-idill

mintha az ember végül értené
föld szívdobbanását szó igazát
parázsló létét menteni

körülötte tünékeny szivárvány

Vacsoránál fűzfapoéták
dicsérgetik (vendég illem),
az ünnep nagyasszonyát,
s ámulják testes farát,

nehogy morzsalék lenne ma
kírkva az ünnepi asztalra,
s a hölgyeken és urakon
burján nőjön az unalom.

Ó szó sem lehet ilyesmiről.
Dicséret zeng az ős semmiről,
s szinte észre sem lehet venni,
ünnepre gyűltünk össze, enni.

Ricza István
Nyárutó

Roskatagon
baktat a nyár,
útja zömét
járta be már,
itt, vagy amott
még elidőz,
míg beköszönt
végül az ősz.

Házak előtt
ott csicsereg
dróton ülő
fecskesereg,
s győz a vezér
majd a vitán:
szárnyra kelünk
holnapután.

Estefelé
mind hamarabb
paplan alá
bújna a nap,
dönteni fél,
s míg hezítál,
már van, ahol
pára szítál.

Balogh Örsé
In Memoriam Marija Vargaj

Elment egy költő, akit a verseiből akartunk megismerni. Elment egy Ember, aki szenvedéseinek minden apró részletét magával vitte. Elment, szinte észrevétlenül! Vagy mégsem, csak verseibe rejtőzködik előttünk? „Csak az ember marad örök titok: miért él, ha meghal? S miért hal meg, ha élt?” Marija Vargaj 73 évig járt a földön, közöttünk.

A naptárra nézek, 1994. augusztus másodikát mutat. Ez volt hát Marija utolsó napja? Földi életében mindenképpen... Óhatatlanul eszembe jut egy másik dátum: 1985. november elseje, amikor először találkoztam vele.

[tovább>>>](#)

Debreczeny György
tizenhárom végkorszak

kollázs Simon Adri verseiből

földrengés árad
tizenhárom végkorszakban
ébred fel a szellemű szerelmesen
miskolc sikong
a debütált szavakról leszoktam

előbb mentés van
az elmegép acélvincseszterén
egy candidiazisban szenvedő
cukrosbácsi tönkretesz
mondja a fagyott szó

nekem minden szerelmi légyott
kvantumvilág
az ólomsúly azt gondolja meggyógyíthat
tizenhárom cukrosbácsi
azt hiszi hogy meggyóntathat

úgyis éppen annyi fáma
szól a szoknyámról

Szepes Erika

Ami biztos a bizonytalanban

Novák Valentin: Hovautazni című kötetéről

Már a kötet címével jelzi Novák Valentin, hogy nincs „hovautazni”, vagy ha van is, ki tudja, hol is van az a hova. És kifejti a bizonytalant: „Hányszor hova se jutottam?”, „Hányszor odaminekérttem?” Túl azon, hogy mindezeket a kételyeket egyedi szófordulatokkal adja elő, valóban megteremt egy bizonytalanság-hangulatot, amelyből (látszólag) nincs kiút. Ebben a bizonytalan világban minden illeg-billeg: „Szívem libikokakola”, ami ki is borul, „kiömlik a hóra”. És a versvégen felzengetett sor: „Télvég. Recipei múlás.” – a bizonytalanságot a biztos végbe vezeti (9.old., a továbbiakban az arab számok a kötet oldalszámait jelzik).

„Végbe” egy olyan ciklus elején, ami az életút ciklusa, s amelynek címe: La grotta, ('A barlang') jelentheti magát az életutat, de elsősorban az út kezdetét, az anyaméhet, a sötétből kimozdulás helyét. Ám az élet kezdetéről Novák Valentinnak nagyon gyakran, majdnem mindig az élet vége, a halál jut az eszébe, így a barlangból kivezető út egyenesen visz a másik sötét, elnyelő lyukba, a koporsóba. („Nem áltat az életlőtt. / Fődj rajta a koporsó, / kereszt a tárgnyeremény.” 10) Az élet tehát lutri, avagy lottó, pontosabban Novák szójátékajlamával: Lotyó. Ezen az ironikus, sőt a továbbiakban inkább önironikus hangon adja elő beszámolóját a curriculum vitae-ről. (Mert, ha végignézzünk a cikluscímeken és persze a bennük foglalt verseken, az élet tagolását adják: la grotta; az idegenül-ismeretlenül hangzó remi, a döntetlen, a befejezetlen játszma; az Ökör a tájban ciklusban a szerző belerajzolja magát az őt körülvevő környezetbe; majd a Sehanyadik zsoltár a már ismert bizonytalanra utaló megjelöléssel: a fohász, az ima senkihez, sehova, sehanyadszor...)

A teljes szöveg PDF formában [itt letölthető.](#)

Szepes Erika

Ami biztos a bizonytalanban

Novák Valentin: Hovautazni című kötetéről

Már a kötet címével jelzi Novák Valentin, hogy nincs „hovautazni”, vagy ha van is, ki tudja, hol is van az a hova. És kifejti a bizonytalant: „Hányszor hova se jutottam?”, „Hányszor odaminekértem?” Túl azon, hogy mindezeket a kételyeket egyedi szófordulatokkal adja elő, valóban megteremt egy bizonytalanság-hangulatot, amelyből (látszólag) nincs kiút. Ebben a bizonytalan világban minden illeg-billeg: „Szívem libikokakola”, ami ki is borul, „kiömlik a hóra”. És a versvégen felzengetett sor: „Télvég. Recipei múlás.” – a bizonytalanságot a biztos végbe vezeti (9.old., a továbbiakban az arab számok a kötet oldalszámait jelzik).

„Végbe” egy olyan ciklus elején, ami az életút ciklusa, s amelynek címe: La grotta, ('A barlang') jelentheti magát az életutat, de elsősorban az út kezdetét, az anyaméhet, a sötétből kimozdulás helyét. Ám az élet kezdetéről Novák Valentinnak nagyon gyakran, majdnem mindig az élet vége, a halál jut az eszébe, így a barlangból kivezető út egyenesen visz a másik sötét, elnyelő lyukba, a koporsóba. („Nem áltat az életlottó. / Fődj rajta a koporsó, / kereszt a tárgnyeremény.” 10) Az élet tehát lutri, avagy lottó, pontosabban Novák szójátékajlamával: Lotyó. Ezen az ironikus, sőt a továbbiakban inkább önironikus hangon adja elő beszámolóját a curriculum vitae-ről. (Mert, ha végignézzünk a cikluscímeken és persze a bennük foglalt verseken, az élet tagolását adják: la grotta; az idegenül-ismeretlenül hangzó remi, a döntetlen, a befejezetlen játszma; az Ökör a tájban ciklusban a szerző belerajzolja magát az őt körülvevő környezetbe; majd a Sehanyadik zsoltár a már ismert bizonytalanra utaló megjelöléssel: a fohász, az ima senkihez, sehova, sehanyadszor...)

A teljes szöveg PDF formában [itt letölthető.](#)

Krúdy Gyula

A fogadóné, vagy az elvarázsolt vendégek

Aranka fogadónak volt a felesége, így sok mindenféle emberrel került ismeretségbe.

Negyvenedik éve felé közeledett, megszokta szemügre venni a férfiakat olyanformán, mint a gúnárokat vagy a kakasokat, - csak éppen meg nem emelte őket.

Volt egy ismerőse, bizonyos Pázmáti úr, aki disznókereskedőnek mondta magát a Központi-pályaudvartól nem távol eső fogadóban. Pázmáti úr, aki mindig nagyon korán reggel érkezett meg valamely olyan vonattal, amely a menetrendben úgy van elhelyezve, hogy a messzi földről jött vidékiek egyetlen felesleges óráát se lödöröghessenek Pesten, hanem nyomban a dolguk után lássanak. Sohasem látott sártaposó csizmák, nagy görbe kutyautó botok, bundák, amelyek száz esztendő óta utaznak, kofferek, amelyek valami vidéki állomáson hallgatták a hosszú éjszakákon a telegráf-hivatal csilingelését és ebben megöregedtek.

tovább>>>

Ady Endre éjszakái

- Kalandjaim a költővel girbe-gurba pádimentumokon -

A Három Hollóhoz címzett csárdából kukorékolás hallatszott, Zuboly, a tudós költő kukorékolta...

Hajnalodott Budapest felett, 1913-ban kora tavaszon.

...Miért kukorékol doktor Bányai Elemér, akit közönségesen

Zuboly írói nevén szoktak szólógnatni, amíg a muszka golyó leterítette őt a Kárpátokban?

Zuboly azért kukorékol, mert dühös volt a maga anyagi szelidségében - nem győzte már az asztalverdesést az elefánt-hangú Reinitz Bélával a mindennapi igazság keresésében.

Milyen volt Ady Endre kocsmája, a Három Holló?

Ma már a nyoma is eltűnt az Andrássy útról, mert ez a sorsa minden intézménynek, ha még egyszerű serház is, ahová a Szentek és Bolondok beteszik a lábukat. A Három Hollóhoz pedig böven jártak az akkori pesti szentek, amikor az éjszakának amaz órái elkövetkeztek, mikor a szerkesztőségi szolgálk végre seprőt vehettek a kezükbe.

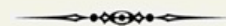
tovább>>>

A HÍRLAPÍRÓ ÉS A HALÁL

Széplaki Titusz hírlapírót halálra ítélte a Kaszinó igazgatósága abban a szobában, ahol a kaszinótagok a bizalmas konferenciákat, becsület-bíróságukat, párbajtörvényszékeiket szokták tartani, miután ebben a szobában valaha, Albert velszi herceg tiszteletére rendezett mulatságon végül pezsgősüvegekkel mentek egymásnak az urak, a cigányok kezéből kirántották a hegedűket és fúvókat, hogy azokkal is ütleljék egymást. E sötét emlékeztető szobában többé nem duhajkodott senki, ellenben a szoba a becsület szolgálatára rendeltetett. Így alakulnak át a szobák életei, mint akárcsak az embereké, akik a szobákban tartózkodnak. Csak a nők tudnak olyan szemérmetlenek lenni, mint a szobák.

Széplaki sértő cikket írt lapjában a Kaszinóról: ezért kellett meghalnia. A Kaszinó tagjai közül az ítélet végrehajtására kijelölte P. E. G. szolgálaton kívüli huszárezredet, akit Magyarország legjobb céllövőjének ismernek.

tovább>>>

AKIT MINDEN KOCSMÁBÓL KIDOBTAK

Régebbi beszélyíró módjára: tisztelettel figyelmeztetem olvasóimat, mielőtt valamely ildomosan kötelező megjegyzés kimondására ragadtatnák magukat az olvasmány címe miatt: nem valami hétországbeli korhelyről szól elbeszélésem, - amely korhelyt öklendező hazugságai, foghagymás tréfái, végül illetlen kötekedései miatt vettek üldözőbe mindazok a kocsmárosok és kocsmajáró vendégek, akik hajdanában Magyarországon a Kárpátoktól a tengerig napjában legalább egyszer minden széket elfoglaltak, amelyek a kocsmákban feltalálhatók voltak (már mint a vendégek); minden poharat megtöltöttek (már mint a kocsmárosok), amely poharak épen úgy útbaestek, mint azok a poharak, amelyek rendszerint mellékutcák falából nyúlnak ki kopott bádogtáblákra festve, de emberemlékezet óta bőségesen ömlik szájukból a friss csapolást jelentő fehér hab, hogy elgondolkozásra késztesse minden szomjas embert, aki ezen a tájon elhalad, de megtöltöttek olyan poharakat is néhanapján (vásárkor, ünnepek)...

tovább>>>

Böske, vagy a szerkesztőség pesztonkája

Szortiment, - vajon, ki emlékszik még manapság is erre a névre, - hetilapszerkesztő volt Pesten és az írókat, költőket a piros ablakú kocsmákban kereste fel, holott ő a maga kedvéért talán sohase tette volna be a lábát olyan helyre, amelynek házereszeről gyaluforgácsot lengetett a szél. Gyomorbeteg ember volt, de ezenkívül még tízféle betegsége is volt, amint majd élettörténetének előadása közben mindez kiderül. Mégis kocsmaházak pörkölt-zajtjait, gulyás-leveseit, tányér húsok alatt lévő híg leveseit kellett kanalaznia egész életében. Csak egyetlen napját vegyük szemügyre Szortimentnek, hogy mindnyájunk okulására megismerhessük azt az embert, akit a véletlen körülmények tettek kocsmajáróvá, holott hűvös betegszobában, öreg néne felügyelete alatt és slafrokban herbateát kellett volna innia.

tovább>>>

Pesti farsang

Júlia anya a belvárosban lakott, a Váci utcában, Zoltán tehát Debrecenből megjőve, barátaival Völgyivel és Patakival estefelé a Váci utcának vette útját, hogy az édesanyját megkeresse.

Zoltán akkoriban Debrecenben színészkedett. De farsang lett, nagyszerű bálakról lehetett olvasni az újságokban és Zoltán, bár nem volt táncos ember, vágyat érzett, hogy a debreceni disznótorok, szemérmes civilányok és az anyáskodó, kerek polgárosszonyok után körülnézzen a pesti szállodákban, ahol selyemben, bársonyban táncol az úri nép és a lányoknak bűvös, észvesztő fényesség látszik a szemükben. Az asszonyok szerelemre vágyók és szenvedélyesek, mint Stuart Mária.

Bige Sámuelné, a debreceni asszony, aki vendégszerető házában gyakorta megtraktálta Zoltánt és színészpajtásait töltött káposztával és hurkával, (bár Zoltán a kerekded asszonyka nyakát, amely rózsaszínű volt, mint a kismalac bőre, többre becsülte a töltött káposztánál) szívesen marasztalta Zoltánt Debrecenben:

tovább>>>

UTOLSÓ SZIVAR AZ ARABS SZÜRKÉNÉL

Az ezredesnek aznap agyon kellett löni egy embert, a Kaszinó megbiztatásából, miután a welszi herceg látogatásáról elnevezett Angol-szobában így döntöttek az urak.

A párbajt délután tartják meg egy kaszányában, annak az embernek, aki a Kaszinót megsértette, nem szabad élve eljönni a helyszínéről. Az ezredes vállat vont. Jó, hát majd belelövök az ujságíróba, - mondta egykedvűen. De közben nagyon megéhezett. Éppen csak annyi volt izgalma, amely a halálos párbaj napján elfogta. Fertelmes, soha nem érzett éhség vett rajta erőt. Éhes volt a gyomra, éhes volt a szája, félálomban forgatta a nyelvét, szájában soha nem érzett, soha el nem ért ételek ízeivel. Azt mondták neki, hogy az az ujságíró, akit a Kaszinó Angol-szobájában halálra ítélték és az ítélet végrehajtását rábízták az ország legjobb céllovőjére:

tovább>>>

A kakasos és vendégei*- Ady Endre éjszakáiból -*

Ha annak az utcának a sarkán amolyan cölöpféle állott volna, (amilyent például az idegenvezetők manapság is mutogatnak Bécsben) amelybe minden erre járó vándorlegénynek egy szept dukál beverni, amely szeptet messzi földről hoz magával

Isten veletek, ti boldog Vendelinek!

- Isten veletek, ti boldog Vendelinek. - mondá Privát úr, amikor otthonában bezárta az ajtót maga mögött, - amint talán a bűvár búcsúzodhatik a világtól, mielőtt a tenger mélyébe leereszkedne. - Isten veletek, Vendelinek! - ismételte az úriember, amikor a kulcsot kétszer megfordította a zárban.

Privát úr "boldog Vendelineknek" nevezte mindazokat, akik rajta kívül még ezen a földkerekségen éltek. Ugyanis az volt a véleménye a világ beosztásáról, hogy abban mindenki boldogabb, melegekedtebb, vidámabb, mint ő, mert gonoszabb, közönségesebb, jellemtelenebb, hazugabb... A boldog Vendelineknek csupa ocsmány tulajdonságaik vannak úgy lelkileg, mint testileg... Azért csak "isten veletek, ti boldog Vendelinek!" - ismételte Privát úr, amint elhelyezkedett a kályha mellett, amelyben kivételesen égett a tűz.

tovább>>>

Szindbád őszi útja

Hajdanában, amikor Szindbád még csak 103 esztendő volt, ráért éjjel-nappal a nőkre gondolni, újakra, ismeretlenekre, futólagosan megismert nőkre, akik úgy suhantak tova, mint az amerikai nagy folyam a moziképeken; vagy másképpen: mint egy madártoll, amelyet az ember a negyedik emelet ablakából lát tovaúszni az utca felett, miközben azt találgatja, hogyan került a nagyváros atmoszférájába szarkatoll, holott a szarka csak falun szeret lakni, a sövényre felülni, benézegetni az udvarokba, ahol szép, megtermett és ringó-ringatózó parasztlányok, menyecskék felkiáltanak: "vendég jön!". Mert a szarka a sövényen azt jelenti. A villamos kocsik javában csilingeltek az utcán, Szindbád, amint figyelve kísérte a szarkatoll szállódását a hotel ablakából (ahol öregségében meghúzódott), titokban és csendesen már falun volt, kora őszi nap volt, darazsak döngtek a vadszölő pirosló levelei között és a pincéből üres hordókat gurítottak felfelé, amelyek olyanforma hangon döngtek, mint a puzdori kálmínista pap.

tovább>>>

Balla Béla: Munz részlet.

A PINCÉR ÁLMA

Némelyek azt hiszik tán, hogy a kocsmá azért van az Órához címezve, mert ott örökké jár az óra, mintha a vendégeket az idő mulandóságára figyelmeztetné.

Hát igen, jár, járdogál az a hosszúra font bajszú óra, hogy ki ne menjen a divatból, - mert van-e valami szomorúbb egy vendéglőben,

vándorlásaiban: az az Ó utcai sarkon álló fatők nagyon régen megtelt volna szegfejekkel, hogy az új szegeknek már helyet sem találnának... sokan jártak erre, akiknek útjuk a kakasos házba visz! Nagyon szerettek itt időzni a riporter urak és a lexikonszerkesztők, a lírai költők és a közigazdászok, kipödrött bajszú éjjeli pincérek és ravaszdi házalók, akik mindenféle selymeket és gyűrűket hoztak csekély részlet fizetésért és éppen olyan mézesházosan beszéltek, mint őseik, akik a falvakon először árultak pirosítót...

tovább>>>

Emeletes lak a Duna mentében, vagy: A jószágok apostola

Úgy emlékszem, az 19**-ik esztendő egyik olyan tavaszi, szűziesen hófúvásos napját éltük, amilyen kora tavaszi napokról nem merészel jövendőlni a Nemzeti Kalendárium szerkesztője, mert a hó csókolózásán áthallatszik a márciusi madárka tütlése, amint ezüstté keményedett sípján át a bizonyosan bekövetkező jóidőt hirdeti. De azért mégis fejcsóválva álldogál az ember háza ablakánál, mielőtt végérvényesen elindulna mindennapi munkája után. Hm, gondolja magában, megint nem lehet az új kalapot feltenni, amelyet az 19** tavasz tiszteletére vettem. Megint csak olyanformán kell felöltözködni, mint egy vándorlásra induló kálvinista deáknak, holott az ember, így tavasz felé, már különböző tervezeteket forgat a fejében. - Ilyeneket gondoltam én is, mert magányos ember vagyok, nincsen senkim, aki gondolataimat kellemetes völgyekbe vagy pedig fénylő h

 [Szindbád második útja.pdf](#)

tovább>>>

A barátok

Egy őszi estén két szürke szakállú, fegyvertől zörgő, hosszú lábú és karú lovag érkezett a városba, és a lovukat a városi fogadóba kötötték be, amely a három jámbor muskétásról volt elnevezve. A kis felvidéki város, ahol ez a történet megesett, abban az időben sűrűn látott kapuja küszöbén öreg katonákat átlépkedni, hogy a másik kapun át újra elhagyják a várost, mert éppen valami hosszadalmas háborút intéztek el valahol Európában. A harcosok új foglalkozást keresve elszéledtek a szélrózsa minden irányában, és reménykedve keltek át az országhatárokon, hátha éppen valami dérek csetepaté kellős közepébe érkeznek.

tovább>>>

Szindbád második útja

- Szindbád, Szindbád! - mondta a Hang egy éjszakán. - Voltál-e már azon a helyen, ahol a temető a hegyoldalban van, és a temetőben valaki fekszik, akinek azt ígérted, hogy sohasem hagyod el?

Szindbád az álomtalan álomból felébredve, megdörzsölte a szemét, és nyomban tudta, hogy mire céloz a múltból jövő hang. Szindbád ugyanis elérkezett életének ahhoz a korszakához, amidőn körülbelül már mindent megpróbált, ami az életben kellemes vagy kellemetlen. Vitorlázott a messzi tengereken, és érintett ismeretlen szigetországokat...

Volt gazdag, és volt szegény. Szeretett hajadonokat és érett asszonyokat. A legjobb borból ivott, és fillér nélkül is ödöngött. Volt hódítóan egészséges, és volt beteg és szomorú.

tovább>>>

mint az álló óra, amely valamely élekezeten napon egyszerűen megállott valamely oly lehetetlen időben, amikor véletlenül senki sem tartózkodott a szobában, a barna faburkolt falak mellett senki sem kereste azokat a szögletecskéket, ahová olyan körültekintéssel telepszik le az igazi vendég, mintha élete hátralévő részében mindig itt akarna üldögélni, - akkor állhatott meg az óra a belvárosi mellékutcában lévő úri kis vendéglőben, amikor szó se volt friss csapolásról,

tovább>>>

A podolini takácsné

Pázmáti János, egy alföldi földbirtokos valahol a kunok között, azt vette a fejébe, hogy az ő fiacskájának németül kell beszélni. Ő maga is büszke volt a német tudományára, amelyet azonban már jóformán elfelejtett, de ahhoz elegendő volt, hogy a színmagyar vidéken bizonyos tekintélynek örvendezzen.

- Pázmáti - mondogatták az atyafiak (különösen idegenek előtt) - nagyon jeles ember. Nyelveket is tud.

Pázmáti a városka kaszinójában mindig végiglapozta a német újságot, és kemény magyar létere nem szégyellte magasztalni a német kultúrát.

Pázmáti ebben az időben körülbelül negyvenesztendő volt, korán özvegyesgére jutott, és talán ezért vagy másért, megmaradt fiatalos, karcsú, ruganyos embernek, aki gondosan kiválogatta hetyke kis bajuszából a fehéredő szálakat. Bronzszínű arcából egy tizenhat éves leány naiv jókedvével csillogott elő kék szeme, és miután sem az italt...

tovább>>>

Út a pokolba

A hóhér, akinek vörös bársonyból volt a nadrágja, és a bajusza számtalanszor megcsavarintva lógott le arcából, mintha valami különös és kellemetlen növény volna az a bajusz - a hóhér megfogta a pallost, és mialatt felemelte, fél szemmel körülnézett a piacon, ahol az elszörnyedés, a rettenet, a véres vágyak kivétel nélkül eltorzítottak minden arcot. A hóhér körülnézett, mint egy színész, és apró, beesett, szurokszerű szeme diadalmasan villogott, mint az ünnepezt hősöké... Látta maga körül az arcokat: a mosolygó vagy meredt tekintetű, a fogakat vicsorgató vagy fél szemet lehunyó emberi arcokat...

tovább>>>

Az első virág

A virágcsokor, amelyet H. Galamb Irma, vidéki színésznő egy reggelen ablakában talált, Szindbádtól eredt. Szindbád tizenhat esztendő ifjú volt akkor, de a bölcs öregemberek nevelésében csaknem olyan bölcs és öreg volt, mint nevelői: Potrobányi, az öreg író és Ketyényi Nagy Sámuel, a nyugdíjazott színész. Így többek között a nőkről sajátos fogalmai támadtak az ifjú Szindbádnak. Potrobányi úr csupán erős izmú parasztlányokkal és gömbölyű falusi menyecskékkal népesítette be Szindbád képzeletét, míg Ketyényi Nagy a vidéki színészet masztixszagú világába vezette be neveltjét. Csakhamar ismerősei lettek a kisvárosi színház összes hölgytagjai, akiknek nagyokat köszönt az utcán, és a színház környékén karanfogva sétálgatott a kövér komikussal. (Ketyényi Nagy a "Hársfá"-hoz címzett vendéglő kertjében...

tovább>>>

Előhang egy kispörköltöz

I. A megkedvesedés

Szent Mihályt az a betegség kínozza, amely korhelykedés után szokta meglátogatni az embert.

Nem a legkellemetlenebb betegség, pláne olyankor nem, ha az ember a kályha mellett üldögélve (a korhelykedés után jólesik a meleg), pontosan vissza tud emlékezni a két-három napos és két-három éjszakai dolgokra, amelyek nyomon követték egymást.

Igaz, hogy külön tudomány kell ahhoz, hogy az ember egyetlen se bóbiskoljon el, se a csárda, se a kocsisarkában, amely egy másik csárdába továbbviszi; mindig nyitva tartsa a szemét, hogy vigyázza a körülötte lévő dolgokat, eseményeket, nótákat, adományokat s egyéb cifraságokat, amelyek ilyenkor a „megkedvesedés” idején jönnek ki igazándiban a cimborákból, de még az idegenekből is,

tovább>>>

A HÁROMSZOKNYÁS LÁNYOK

Ez a régi párizsi regénycím vándorol a képzeletben, ha az utcára lépek, és az idejű női divatot szemügyre veszem.

Mindnyájan azt hittük, hogy 1915-ben legfeljebb a kis varrónőknek, a női fodrászoknak és a kelmefestőknek lesz dolguk, akik feketére festik a tavalyi tavasz piros szoknyáit. És íme, észrevétlenül új, vagy legalábbis régen látott divat mutatkozik. Erzsébet királyné nyolcvanas évekbeli fotográfiáin láttunk hasonló hármasszoknyákat - ám akkor még turné volt szükségük a nőknek. És a háborús divat meglehetősen költséges, hisz igazság szerint egyetlen szoknyára sem volna szükségük mostanában a hölgyeknek, nem pedig mindjárt háromra. Ám ezen legfeljebb egymás között vitatkozhatunk, férfiak. A női gondolkodás, világfelfogás nem változik a világháború kedvéért. A múltkoriban egy cikkeskémemet ezzel a kérdéssel fejeztem be: "vajon mire gondolnak a nők mostanában?" Egy tucat helyről jött rá a válasz:

tovább>>>

Egy pohár borovicska és következményei

- Sok sárgarépat kell enni, hogy szépen tudjál fütyülni - mondta ama tagbaszakadt asszonyosság, akibe Kalkuttai szerelmes volt.

Kalkuttai tehát kibontotta az asztalkendőt, mert megszokta, bizonyos dolgokban engedelmeskedni kell a nőnek. Az asztalkendőt körös-körül bedugta a gallérijába, mint ezt öreg papoktól látta, és hátul csokorra kötötte. Jó nagy, kiadós asztalkendő volt, egész családnak való uszonna belefért a nyári kirándulás alkalmával, és piros pamutból volt a sarkába ötágú korona és Zsanet név hímezve. Nem Jeanette, nem Zsanett, hanem egyszerűen Zsanet, mert ez

Ilondai - akiről valamikor Pesten borospalackokat, fodrászműhelyeket és férfikalapokat neveztek el - dolga végeztével egy józsefvárosi kiskocsmába járogatott, ahol azzal tetszelgett magának, hogy apránként megeszegette régi hölgyismerőseit, akik bizonyos okokból cserbenhagyták.

- Ma Szekond Irmát esszük meg - mond a bámulatos vendéglősnek, aki Ilondait (egykori főtitkár a pénzügyi hatóságnál, későbbben nyugalomba vonult gavallért) kiszolgálta, mert étvágyassága akkor sem hagyta el Ilondait, amikor voltaképpen szakított az egész világgal. Régi divatú kalapok karimája alól egykedvűen nézegetett hajdani ismerőseire. Olyan nyakkendőt viselt, amilyent már senki se mert hordani a városban...

tovább>>>

EGY KÜLÖNÖS FIATAL EMBERRŐL

A zombékok között két vadász ballagott. Holdas éjjel volt, kacsahuzásról mentek hazafelé, egy mezitlábás suhancz cipelte utánuk a kacsákat. Az egyik vadász szürkehajú, katonástartású, idős uriember volt, szélesvállú és fölpedert bajuszú, hogy el ne felejtjük. A másik vadász ellenben czingár, fiatal ember és szemüveg az orrán. Emez a fiatal Deutsch doktor volt, töméntelen földeknek ura; a másik Szentgály, penzionált lovaskapitány. A kapitány is a környéken lakott, a feleségének, a ki miatt a lovasságot otthagya, volt itt valami kis birtoka, azt igazgatta, toldozta-foltozta, a mint Nagylelkű Fülöp würtembergi herczeg lovasezredének egy elsőosztályú kapitányától telhetik.

Deutsch doktor mostanában került haza a külföldi egyeteméről, a hol már évek óta kóborolt. Kóborolt pedig azért, mert az öreg Deutsch, a ki nem volt se doktor, se János, mint a fia, hanem becsületes Mór, irtózatosskandalumot csinált, midőn fia egy színészleányt akart oltárhoz vezetni.

tovább>>>

EGY ÉJ

Az augusztusi csillaghullást a csónakkikötő végéről szoktam nézni.

Elhagyott fok ez éjjelen, mint egy fatető vagy egy kútnak a mélysége; a tó nyugtalankodik olykor álmában, mintha valahol a víz közepén, a beláthatatlan sötétségben most mesélné valaki a szendergő fogásoknak, hogy Füreden egy öregúr a tóba hágott, és mindaddig előre ment, amíg lábai bírták; ősz fürteit zilálta a hullámtaraj hátán lovagló szél; viseletes cipősarka a Balaton homokjában (hol már évezredek óta ugyanazon viráglevél és kagyló alakú figurákat rajzolja a hullámverés) új nyomokat hagyott; a szívében egy kétségbeesett kiáltás vagy fanatikus, halált vágyó sóhajtás; míg elborította fejét a csapkodó hullám... A tó nyugtalanul rezzen össze álmában, nem szereti, ha idegen test van a medrében, és az öreg bankigazgató eltorzult alakját kifelé lökdösi a vízben rejülő erő a partok felé...

tovább>>>

Régi hölgy a Kékszalagban

1

A fogadó a Kékszalaghoz volt címezve, és emberemlékezet óta nászutasok szálltak meg benne.

Öreg bérszolga szedte össze az ajtó elé állított női cipőcskéket és a férfibakancsokat, amelyek még a küszöbön kívül is egymás mondanivalóira látszottak fülelni, azzal a meghatározó figyelemmel, amely a nászutasokat jellemzi, amikor fontosnak, életbe vágó jelentőségűnek látszik minden csacsi szó, amelyet egymással közölnek.

családi nevet jelentett. Nevezzük tehát mi is családi nevén a szalvéta tulajdonosnőjét, mert némely asszony nem szereti, ha keresztnévén vagy becéző nevén szólógatják.

[tovább>>>](#)

Mondom, a bérszolga öreg ember volt, aki legfeljebb akkor hajolt le szemével a kulcslyukhoz, ha odabéülről verekedés hangjai hallatszottak...

[tovább>>>](#)

[Vissza a tartalomjegyzékhez.](#)